

Brněnský Matrix

Martina Šmídtů | 4. 5. |

Už pět let na Masarykově univerzitě jede celouniverzitní Informační systém. První **zatěžkávací zkoušku** prodělal v červnu roku 1999. Studenti si poprvé přes **IS** registrovali předměty na další semestr. Na **Filozofické fakultě** se brzy začala šířit petice pro znovuzavedení papírových registrací. **Nepovedlo se**. Časem se ukázalo, že IS je vychytaný pomocník studentů i kantorů. Programátoři tvrdí, že **nemá konkurenci** na celém světě. Přesto na něj sekretářky nadávají. Proč? A co všechno si brňáci zařídí klikáním?

Progresivní rektor

Z iniciativy rektora Jiřího Zlatušky začal vývoj IS už v roce 1998, Administrativní server Fakulty informatiky MU byl fungující již od roku 1995. Na realizaci projektu se podílel tým pracovníků z Centra výpočetní techniky FI i studenti stejné fakulty.

Přihláška na zkoušku i na Kanárských ostrovech

Dříve veškeré byrokratické úkony spojené se studiem vyřizovalo vždy jen studijní oddělení a víceméně písemně. "Papírování" přibývalo s postupným prosazováním volné či prostupné formy studia, v němž se ruší pevné studijní plány a předměty si volí student sám podle svých zájmů a podle svých časových možností.

Tento způsob například zájemcům umožňuje studovat i předměty nevypisované kmenovou fakultou. Spuštěním Informačního systému bylo mnoho povinností přesunuto z kompetence studijních oddělení přímo na studenty.

Takto si student sám registruje předměty, sám si vytváří rozvrh, může požádat o kolej, přihlásit se na zkoušku, komunikovat s učitelem prostřednictvím univerzitní e-mailové pošty či si může stáhnout potřebné studijní materiály, a to vše jen několika kliky myši.

Díky propojení IS s internetem tak navíc můžete zapisovat třeba i z hotelového pokoje na Kanárech.

Zatímco v roce 1999 zaznamenal IS 3 707 045 přístupů, v roce 2003 to bylo už 79 067 075.

Nevíte, jak vypadá váš učitel? Podívejte se do IS!

Vývojáři systému navíc pohotově reagují na měnící se studijní řády a další nové podmínky. V loňském roce univerzita změnila pravidla pro přidělování kolejí, což způsobilo, že mnoho studentů si muselo hledat jiné ubytování.

Pár měsíců poté byla v rámci IS spuštěna aplikace pro hledání privátního ubytování, kam mohou své inzeráty vkládat nejen studenti, ale i osoby mimo univerzitu a brněnské realitní

kanceláře.

Novinkou je též elektronické přihlašování do dalšího semestru, kvůli kterému zmizely dlouhé fronty před studijními odděleními, nebo anonymní anketa, v níž má každý student možnost zhodnotit kurzy, které navštěvuje.

Samozřejmostí se již staly jakési vlastní stránky s fotografií a informacemi o studijním oboru, v nichž si můžete vyhledat a pak třeba i kontaktovat svého oblíbence.

Podobné stránky mají všichni uživatelé systému, tedy i vyučující. V současnosti se připravuje agenda pro podporu e-learningu a archiv diplomových prací.

Je Matrix dost bezpečný

Informační systém však má i svá úskalí. Ačkoliv zavedení systému vede k vyšší počítačové gramotnosti akademické obce, stále se najdou jedinci, kteří se jeho užívání brání.

Stává se dokonce, že student potřebuje naléhavě kontaktovat některého svého učitele, ale v IS zjistí, že dotyčný za celých pět let ještě nikdy nevstoupil do své e-mailové schránky.

Lepší než Pentagon

Ing. Michal Brandejs z řešitelského týmu však v této souvislosti upozorňuje, že situace je mnohonásobně lepší než v roce 1999, kdy systém začínal. Mnoho obav se také týká bezpečnosti údajů v systému uložených, a to zvláště poté, co se na univerzitě postupně ruší indexy a známky se zapisují jen do IS.

"Systém je proti útokům zvenčí zabezpečen třístupňovou ochranou. Veškeré změny v údajích se kontinuálně zaznamenávají na permanentní médium, a proto lze dohledat všechny operace učiněné kdykoliv v minulosti. Údaje se ukládají tak, aby zálohy byly odolné proti případné živelné katastrofě či teroristickému útoku," tvrdí Michal Brandejs.

A co na to sekretářky?

Nejvážnější výtky proti systému však mají ti, kteří se ním pracují zřejmě nejvíce, totiž administrativní pracovníci studijních oddělení a jednotlivých kateder.

"Rozhodně mi to práci nezjednodušilo, jednoduché kroky se rozpadají do mnoha úkonů a svým způsobem to vyžaduje další administrativu navíc, protože co uděláte na papíře, musíte zanést i do počítače. Je tam spousta aplikací, které se nepoužijí, a mnohé by se daly vyřešit přehledněji a příjemněji pro všechny zúčastněné," stěžuje si Hana Ambrožová, sekretářka Historického ústavu Filozofické fakulty.

"Někdy bych byla ráda, aby s tím tvůrci čtrnáct dní pracovali v praxi jako uživatelé," dodává.

U počítačů se dá i nocovat

Masové používání Informačního systému také vyžaduje odpovídající počítačové vybavení. I v tomto ohledu se snažila univerzita vyjít studentům vstříc. Na podzim roku 2000 byla totiž otevřena Celouniverzitní počítačová studovna s více než sto počítači, která je otevřena 7 dnů v

týdnu 24 hodin denně.

Od podzimu 2003 si sem studenti mohou přinést a k internetu připojit i vlastní notebooky. Tuto studovnu denně navštíví průměrně 1600 lidí, o víkendu 800, také proto se v brzké době plánuje rozšíření. O chod studovny se stará spolek [Cesta pro studenty](#).

Best Of Best

Informační systém Masarykovy univerzity byl prvním univerzitním systémem svého druhu v České republice a i dosud svým rozsahem a množstvím aplikací nemá v ČR konkurenci.

Michal Brandejs dokonce přiznal, že neví o žádném srovnatelném systému na celém světě. To ovšem ještě nemusí znamenat, že žádný takový neexistuje, i proto se dají jeho následující slova pochopit jako výzva:

"Budeme rádi, když nás na informační systém podobného rozsahu někdo [upozorní](#). Měli bychom tak příležitost načerpat zkušenosti."

Autorka studuje žurnalistiku na Masarykově univerzitě v Brně